

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

У статті розкрито сучасні тенденції розвитку методики аналізу фінансових результатів діяльності банківських установ. Систематизовано традиційні підходи до аналізу прибутку за напрямками його здійснення та виокремлено найважливіші етапи його проведення. Здійснено структурно-динамічний аналіз маржинального доходу, операційного та чистого прибутку на прикладі «А-Банку» за період 2009 – 2011 рр.

Ключові слова: прибуток, факторний аналіз, маржинальний аналіз.

Важливою умовою поглиблення ринкових засад в економіці та її інтеграції у світове фінансове господарство є всебічний розвиток банківської системи. Банківська система України знаходиться на якісно новому етапі функціонування, для якого властиве посилення конкуренції, жорсткий контроль з боку НБУ, підвищення вимог до рівня капіталізації та якості капіталу, посилення взаємодії з реальним сектором економіки, зростання у структурі послуг небанківських продуктів, на фоні підвищення загального рівня ризику діяльності. У цьому зв'язку, як ніколи раніше, гостро постає проблема об'єктивної оцінки фінансових результатів, розрахунку показників результативності діяльності банку як важливих складових аналізу його фінансового стану, що великою мірою залежить від повноти обліково-аналітичного забезпечення, грамотно сформованої фінансової стратегії.

У системі комплексного аналізу банківської діяльності провідне місце належить аналізу прибутку, оскільки його рівень свідчить про ступінь досягнення кінцевої мети діяльності банку. Прибуток як універсальний показник дає уявлення про характер, зміст, функціональну спрямованість та масштаб діяльності банківської установи. Для банку його сума є базою для збільшення та оновлення основних засобів, важливим елементом приросту власного капіталу, який гарантує фінансову стійкість банку та ліквідність його балансу, базою забезпечення відповідного рівня дивідендів, розвитку та підвищення якості банківських послуг. Розмір прибутку визначає можливості банку щодо досягнення стратегічних цілей та завдань, його платоспроможність та конкурентноздатність. Роль та значення прибутку в діяльності економічних суб'єктів, як підкреслює І. М. Парасій-Вергуненко, визначається його функціональним навантаженням з позиції ключового параметра ефективності обраної стратегії [5, с.73].

Як узагальнюючий показник ефективності діяльності банківської установи, прибуток виступає основним чинником підвищення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності. У цьому зв'язку в процесі управління банківським прибутком важливе значення має опрацювання дієвих методик аналізу прибутку з метою обґрунтування напрямів його зростання.

Проблемам управління фінансовими результатами банківської установи та методики його аналізу

присвячено праці багатьох провідних вітчизняних та іноземних вчених: В. В. Бочарова, О. В. Васюренко, І. Гіленка, В. І. Грушко, О. Д. Заруби, Л. М. Кіндрацької, О. Кириченка, С. М. Козьменко, Р. Котлера, О. А. Криклій, О. С. Любунь, Н. Г. Маслака, Л. О. Примостки, Е. Ріда, П. Роуз, Дж. Сінки, Р. Сміта, В. Е. Черкасова, Ф. І. Шпиґа, А. Ятченка.

Методика аналізу фінансових результатів банківських установ зацікавила таких вчених, як: Л. Г. Батракова, А. М. Герасимович, О. В. Васюренко, М. Р. Ковбасюк, Т. Д. Косова, І. М. Парасій-Вергуненко, Л. О. Примостка, Р. І. Тиркало, В. Є. Черкасов, А. Д. Шеремет, Г. Н. Щербакіова, З. І. Щибиволок.

Втім, ураховуючи важливість аналізу банківського прибутку, швидку зміну пріоритетів банківської діяльності, розвиток аналітичних технологій дослідження питань удосконалення методики аналізу прибутку залишаються актуальними і потребують подальшого удосконалення.

Визначаючи необхідність формування сучасних методів аналітичної оцінки ефективності діяльності банківських установ, хочемо зазначити, що традиційні підходи до аналізу прибутку залишаються незмінними і не втрачають своєї актуальності. Дослідження наукових праць, присвячених зазначеним проблемам, дає змогу систематизувати класичні (традиційні) методики аналізу та визначити пріоритетні напрями їх удосконалення (табл. 1).

За наведеною у таблиці інформацією традиційні підходи до аналізу прибутку систематизовано за напрямками його здійснення та виокремлено такі найважливіші етапи його проведення:

- аналіз динаміки фінансових результатів діяльності банку;
- аналіз виконання бюджетів доходів, витрат, прибутку банку;
- структурно-динамічний аналіз фінансових результатів за видами діяльності та окремими структурними підрозділами;
- факторний аналіз зміни процентного, комісійного, торговельного, операційного, чистого прибутку (або виконання плану за абсолютним розміром прибутку за окремими його видами);
- аналіз динаміки та структури доходів і витрат банку;
- динамічний та порівняльний аналіз відносних показників прибутковості та витратності загалом

Таблиця 1. Основні напрями аналізу фінансових результатів банківських установ

Напрями та етапи аналізу фінансових результатів, запропоновані у різних фахових джерелах	Автори, джерело									
	Батракова [11, с.299-326]	Герасимович А.М. [1, с.361-431]	Парасій-Вергуненко І.М. [3, с. 5],	Примостка Л.О. [9, с. 92-95]	Черкасов В.Є.[12, с.107-145]	Кобвасюк М.Р. [10]	Тиркало Р.І. [8]	Кобвасюк М.Р. [10, с.158-183]	Щибиволок З.І. [6]	Шеремет А.Д., Щербакова Г.Н. [7, с.60-159]
1.Загальний аналіз динаміки прибутку (операційного, до оподаткування, чистого) банку	+	+	+			+	+	+	+	
2.Аналіз виконання планових завдань за розміром прибутку, у тому числі за окремими структурними підрозділами	+	+	+			+	+	+		
3.Факторний аналіз зміни прибутку		+	+			+		+		
4.Аналіз доходів та витрат за окремими напрямками діяльності та окремими структурними підрозділами	+	+	+		+		+	+	+	+
5.Аналіз відносних показників прибутковості, витратності банку	+	+	+		+		+	+	+	+
5.Загальний аналіз динаміки доходів та витрат як ключових факторів впливу на прибуток	+	+	+		+	+	+	+	+	+
6.Аналіз прибутковості (рентабельності) діяльності загалом по банку	+	+	+			+	+	+		+
7.Аналіз прибутковості основних напрямів діяльності і видів операцій			+		+					+
8.Аналіз прибутковості банківських продуктів			+						+	+
9.Факторний аналіз прибутковості діяльності	+				+					
9.Розроблення заходів щодо мобілізації резервів збільшення прибутку			+			+				
10.Аналіз використання прибутку	+	+								+
11.Аналіз фінансових втрат та упущеної вигоди		+								+
12.Обґрунтування планових завдань щодо прибутку загалом та за окремими видами діяльності та структурними підрозділами			+					+		+
13.Аналіз прибутковості обслуговування клієнтів										+
14.Аналіз ефективності роботи персоналу										+
15.Аналіз маржинального прибутку			+					+	+	
16.Аналіз впливу факторів зовнішнього середовища на прибуток			+							
17.Аналіз ефективності використання ресурсного потенціалу банку на основі кореляційно-регресійного аналізу			+							
18.Аналіз ефективності фінансових стратегій банку			+	+						
20.Аналіз беззбитковості діяльності банку			+				+	+		
21.Аналіз ризиків у банківській діяльності							+			
22.Аналіз тенденцій динаміки прибутку за тривалий період		+								
23.Аналіз фінансової міцності банку (визначення межі та коефіцієнта безпеки)		+								

- факторний аналіз зміни абсолютного розміру операційного, прибутку до оподаткування та чистого прибутку;
- аналіз відносних показників ефективності

- діяльності (за показниками прибутковості);
 - факторний аналіз зміни відносних показників прибутковості.
- Перелічені напрями аналізу згадуються практично в

усіх наукових працях з аналізу банківської діяльності [1-3; 5-11]. Така послідовність етапів аналізу характерна і для аналізу прибутку інших небанківських установ (будь-якого суб'єкта господарювання). Методика аналізу цих напрямів дослідження достатньо детально висвітлена в підручниках та навчальних посібниках і не викликає дискусій стосовно доцільності їх проведення, а аналітичні процедури кожного етапу, запропоновані різними авторами, відрізняються лише ступенем деталізації аналітичних показників.

Порівняно новим напрямом аналізу фінансових результатів є аналіз маржинального прибутку та аналіз точки беззбитковості діяльності банківських установ [3; 5; 6; 8; 100]. На думку Парасій-Вергуненко І. М., «такий аналіз дає змогу знайти резерви збільшення прибутку не просто в цілому по банку, а за конкретними центрами його виникнення у функціональному розрізі» [5, с.76]. Маржинальний аналіз, як зазначають В. Г. Балашов та В. О. Іриков, є засобом збільшення прибутку та підвищення рентабельності. Для цього розраховуються маржинальний прибуток і маржинальна рентабельність кожного виду продукції [19, 567].

Використання маржинального аналізу ґрунтується на аналізі поведінки витрат, які за своїм характером групуються на умовно-змінні (змінюються пропорційно зміні обсягів операцій) та умовно-постійні (не залежать від масштабів діяльності та обсягів проведених операцій, надання послуг, випуску продукції тощо). Такий підхід покладено в основу системи калькулювання «директ-костинг» [14]. Калькулювання собівартості продукції за системою «директ-костинг» здійснюється за неповними витратами, що дає змогу визначити точку беззбитковості, та на її основі аналізувати і управляти витратами та прибутком [16, с. 96-127; 15, с. 193-235].

Важливим елементом теорії маржинального аналізу є граничні (додаткові, доповнювальні, маржинальні) величини, які відображають характер і поведінку середніх питомих величин. Їх розраховують як різницю попередніх і наступних середніх питомих величин, пов'язаних з виробництвом додаткової одиниці продукції. Таким чином, маржинальний аналіз дає змогу встановити, як змінюється середній рівень питомих показників при збільшенні (зниженні) обсягу виробництва продукції на одиницю. Граничні величини в економіці почали досліджувати з другої половини ХІХ ст., коли виникла нова школа – маржиналізм. Нині вся економічна наука західних країн будується на граничних і критичних величинах обсягів продажів, собівартості, прибутку, ціни, постійних витрат та їх оптимізації [18, с. 333].

Полеміка стосовно коректності використання цього методичного підходу в аналітичних дослідженнях активно обговорювалась у наукових виданнях такими вченими, як І. Білоусова, М. Г. Чумаченко. Науковці вказують на такий недолік системи: в аналітичному обліку неможливо поділити виробничі витрати на змінні і постійні [17, с. 10]. На думку вчених, такий поділ витрат має умовний характер і передбачає врахування низки припущень та умовностей, зокрема таких:

– на поділ витрат на змінні та постійні впливають структурні та асортиментні зрушення у складі виробленої та реалізованої продукції. Тому в графіку беззбитковості припускається, що виробляється лише один продукт, а при виробництві кількох виробів їх співвідношення та структура залишаються незмінними;

– цінах представлені прямою лінією (бухгалтерська модель), коли у реальній дійсності обидва показники (в економічній моделі) – криві лінії;

- аналіз результатів діяльності підприємства здійснюється в межах релевантного обсягу виробництва, який встановлюється експертним шляхом;
- допущенням у бухгалтерській моделі беззбитковості є розрахунок прибутку підприємства (маржинальний прибуток) за змінними витратами;
- в аналізі рентабельності виробництва використовуються тільки кількісні показники діяльності підприємства без урахування впливу якісних показників, які не мають грошової або натуральної оцінки;
- аналіз співвідношення витрат, обсягу виробництва (реалізації) продукції і прибутку здійснюється без врахування вартості грошей у часі;
- при аналізі графіку беззбитковості враховується вплив зміни виробництва, всі інші змінні залишаються незмінними [17, с. 10].

Це означає, що використання маржинального аналізу не має на меті отримання абсолютно точних даних, а слугує інструментом отримання інформації стратегічного характеру для прогнозування та управління прибутком. У банківській практиці використання маржинального аналізу обумовлено зручністю побудови звіту про фінансові результати, де операційний прибуток формується поетапно за чистим процентним доходом (абсолютна процентна маржа), чистим комісійним доходом (абсолютна комісійна маржа), торгівельним (торгівельна маржа) та іншими видами доходів і витрат. Як зазначалося вище, поділ витрат на постійні та змінні має умовний характер і тому найчастіше вони називаються «умовно-змінними» та «умовно-постійними». При проведенні структурно-динамічного аналізу маржинального доходу банку пропонуємо до умовно-постійних віднести витрати, які не залежать від масштабів банківської діяльності, зокрема такі: витрати на формування резервів під заборгованість за кредитами, за зобов'язаннями; втрати від знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення; втрати від знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж; результат від переоцінки іноземної валюти; результат від переоцінки фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю; інші операційні витрати

Структурно-динамічний аналіз маржинального доходу, операційного та чистого прибутку на прикладі Банку А за період 2009 - 2011 рр. наведено в табл. 2.

Традиційно найбільшу частку в структурі маржинального доходу займають чисті процентні доходи. У 2009 р. чистий процентний дохід банку склав 124035 тис. грн. (у маржинальному це відповідає 94,2%), у 2010 р. він збільшився до 147681 тис. грн. (94,2%), а у 2011 р. – зріс до 192028 тис. грн. (89,1%), тобто зростання порівняно з 2009 р. склало 67993 тис. грн. (54,8%). Чистий комісійний дохід за досліджуваний період був порівняно стабільним попри незначне зниження цього показника у 2010 р. У 2011 р. він зріс порівняно з 2009 р. на 1486 тис. грн., або на 9,7%. Позитивний результат спостерігався за таким видом доходів, як торгівля іноземною валютою, прибуток від чого збільшився у 2011 р. порівняно з 2009 р. на 7943 тис. грн., або на 215,4%. Результат від торгових операцій з цінними паперами у торговому

портфелі банку у 2009 р. був негативний, що знизило маржинальний дохід на 779 тис. грн., проте у 2010 р. та 2011 р. він вже мав позитивне значення (110 тис. грн. у 2010 р., 6 тис. грн. у 2011 р.). Результат від продажу

цінних паперів у портфелі банку на продаж був стабільно негативний, хоча протягом досліджуваного періоду спостерігалася тенденція до його поліпшення.

Таблиця 2. Динаміка та структура маржинального доходу, операційного та чистого прибутку «А-Банку» за 2009-2011 рр.

Показники	2009 р.		2010 р.		2011 р.		Відхилення 2011 р. від 2009 р.	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	Абсолютні, млн. грн.	Відносні, %
1.Чистий процентний дохід	124035	94,2	147681	94,2	192028	89,1	67993	54,8
2.Чистий комісійний дохід	15371	11,7	14150	9,0	16857	7,8	1486	9,7
3. Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	-779	-0,6	110	0,1	6	0,0	785	-100,8
4.Результат від торгівлі іноземною валютою	3687	2,8	4811	3,1	11630	5,4	7943	215,4
5.Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	-10590	-8,0	-10047	-6,4	-4922	-2,3	5668	-53,5
6.Маржинальний дохід	131724	100	156705	100	215599	100	83875	63,7
7.Результат від переоцінки іноземної валюти	-1371	2,2	-1291	1,9	-5301	5,2	-3930	286,7
8.Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0,0	-557	0,8	0	0,0	0	
9.Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	171	-0,3	-401	0,6	-8864	8,8	-9035	5283,6
10.Інші операційні доходи / витрати	2236	-3,6	3501	-5,2	4235	-4,2	1999	89,4
11.Адміністративні та інші операційні витрати	-63090	101,7	-68950	101,8	-91139	90,2	-28049	44,5
12.Всього інших доходів та витрат	-62054	100	-67698	100	-101069	100	-39015	62,9
13.Операційний прибуток	69670	x	89007	x	114530	x	44860	64,4
14.Коефіцієнт маржинального доходу	1,89	x	1,76	x	1,88	x	-0,01	-0,4
15.Прибутковість маржинального доходу	0,53	x	0,57	x	0,53	x		0,0
16.Витрати на покриття ризиків	-46039	x	-20727	x	57	x	46096	-100,1
16.1.Резерви під заборгованість за кредитами	-44928	x	-22135	x	-218	x	44710	-99,5
16.2. Резерви за зобов'язаннями	-1111	x	1408	x	275	x	1386	-124,8
17.Прибуток/(Збиток) до оподаткування	23630	x	68280	x	114586	x	90956	384,9
18.Чистий прибуток/ (збиток) банку	17247	x	52834	x	87659	x	70412	408,3

Загальні витрати постійного характеру у 2009 р. склали 62054 тис. грн., а у 2011 р. зросли до 101069 тис. грн., тобто збільшилися на 39015 тис. грн., або на 62,9%. Основною причиною цього було зростання адміністративних витрат на 28049 тис. грн., або на 44,5%. Витрати на покриття ризиків за цей період значно зменшилися. Так у результаті покращення якості кредитного портфеля у 2011 р. витрати на формування резервів під заборгованість за кредитами зменшилися на 44710 тис. грн..

Аналізуючи політику банку з управління фінансовими результатами, хочемо констатувати факт збереження високого рівня маржинального доходу: у 2009 р. був - 1,89, у 2010 р. - 1,76, у 2011 р. - 1,88, що свідчить про стабільну структуру доходів та витрат. Загалом прибуток до оподаткування зріс за три роки на 90956 тис. грн., або на 384,9%, а приріст чистого прибутку у 2011 р. порівняно з 2009 р. склав 408,3%, або

збільшився на 70412 тис. грн. На фоні загальної збитковості по банківській системі слід підкреслити високу ефективність роботи досліджуваного банку у посткризовий період. Більш детально можливості використання маржинального аналізу в управлінні банківським прибутком буде розглянуто нижче.

Крім наведених етапів аналітичного дослідження прибутку, пропонуємо виокремити такий важливий напрям, як визначення конкурентної позиції банку на ринку за цим показником. Логічно саме з цього починати дослідження результатів діяльності банківської установи, щоб оцінити її місце серед основних конкурентів. Цей напрям може органічно інтегруватися в систему рейтингової оцінки діяльності банківських установ. Порівняльний аналіз конкурентних позицій банку потрібно здійснювати як за абсолютним розміром прибутку, так і за відносними показниками прибутковості. Порівняльний

конкурентний аналіз за рівнем абсолютного розміру прибутку станом на 01.01.2012 р. наведено у таблиці 3.

Як видно з наведених даних, перше місце за абсолютним розміром прибутку по банківській системі загалом займає ЗАТ КБ «ПриватБанк». Так станом на 01.01.2012 р. його розмір склав 1425,8 млн. грн. (51,2% від розміру прибутків по обраній групі банків). Водночас «ПриватБанк» займає перше місце за розміром активів (145118 млн. грн.) і друге за розміром власного капіталу (17222 млн. грн.). Слід також констатувати досягнення високих показників результативності «Сітібанком» (Україна), який при отриманні 409,2 млн. прибутку за 2011 р. (шосте місце в рейтингу), мав прибутковість активів (ROA) 7,3% (перше місце у рейтингу) і прибутковість власного капіталу (ROE) – 52,1%. Друге місце за прибутковістю активів (ROA) в 2011 р. посідає ПАО «Креди Агриколь Банк» – 7,3%, і третє за прибутковістю власного капіталу (ROE) – 25,4%. Високі показники ефективності роботи проілюстрував «А-Банк», який, займаючи сорокове місце за розміром активів (3220 млн. грн.) і тридцять п'яте за розміром власного капіталу, посів дванадцяте місце за розміром прибутку – 88 млн. грн. при загальних збитках по банківській системі – 7708 млн. грн. При цьому за показниками прибутковості активів він зайняв третє місце – 2,7% і шосте місце за прибутковістю власного капіталу – 13,9%, випередивши такі великі банки, як «ОТП», «ВТБ», «Кредобанк», «Сбербанк Росии», «Приватбанк» та інші.

Якщо методика встановлення рейтингу за одним критерієм проста і не викликає дискусій, то формування рейтингових оцінок за кількома критеріями (незважаючи на різні варіанти розрахунків) методично не відпрацьована та потребує удосконалення. Основне проблемне питання при встановленні рейтингів – це вибір ключових показників, що характеризують

досліджуване явище. У цьому випадку необхідно обирати такі показники, які не будуть дублювати один одного і характеризуватимуть різні аспекти проблеми, що вивчається та оцінюється. Другим моментом, який потрібно враховувати, є їх кількість. Що більше показників буде залучено до рейтингової оцінки, то більше усереднюється та вирівнюється значення кінцевого рейтингу, оскільки один банк має кращі значення за одними критеріями, а інші – за іншими. За способом рейтингування «сум місць» найкращим буде той суб'єкт господарювання, який набирає найменше значення. Так, наприклад, при виборі критерію оцінки ефективності діяльності двох ключових показників для оцінювання ефективності за показниками «рентабельність активів» (ROA) та «рентабельність власного капіталу» (ROE) перше місце в рейтингу (мінімальну суму місць) отримує «Сітібанк» (Україна), друге ПАО «Креди Агриколь Банк», третє – «А-Банк». Оскільки банк знаходиться у третій групі за розмірами активів, результати, який демонструє банк за показниками ефективності на рівні великих банків (і навіть випереджає основних лідерів), свідчать про високоєфективну роботу менеджерів банків по управлінню доходами, витратами, прибутком. З цієї вибірки перших дванадцяти банків за абсолютним розміром прибутку найгіршу результативність має «Ощадбанк», який при могутньому ресурсному потенціалі (займає перше місце по банківській системі за розміром власного капіталу і друге – за розміром загальних активів) має рентабельність активів (ROA) на рівні – 0,7% (22 місце по банківській системі) і рентабельність власного капіталу (ROE) – 3,0% (26 місце). Для порівняння «Сітібанк» (Україна) мав рентабельність активів – 7,3% і рентабельність власного капіталу – 52,1% (при від'ємній рентабельності банків у середньому по банківській системі).

Список літератури

1. Аналіз банківської діяльності [Текст] : підручник / [А. М. Герасимович, І. М. Парасій-Вергуненко, В. М. Кочетков та ін.]; за ред. д-ра екон. наук проф. А. М. Герасимовича. – К.: КНЕУ, 2010, – с.599.
2. Косова, Т. Д. Аналіз банківської діяльності [Текст] : навч. посібник / Т. Д. Косова. - К.: «Центр учбової літератури», 2008. – 485с.
3. Парасій-Вергуненко, І. М. Методичні аспекти стратегічного аналізу фінансових результатів комерційного банку [Текст] / І. М. Парасій-Вергуненко // Вісник НБУ, 1999. №11. – с.49-57
4. Примостка, Л. О. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] : монографія / Л.О.Примостка – К.:КНЕУ, 2004. – 311с.
5. Парасій-Вергуненко, І. М. Стратегічний аналіз у банках: теорія методологія і практика [Текст] : [монографія] / І. М. Парасій-Вергуненко. – К.: КНЕУ, 2007. – 360 с.
6. Шибиволок, З. І. Аналіз банківської діяльності [Текст] : навч. посібник / З. І. Шибиволок. – К. : Знання, 2006. – 311 с.
7. Шеремет, А. Д. Финансовый анализ в коммерческом банке [Текст] / А. Д. Шеремет, Г. Н. Щербакова. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 256 с.
8. Туркало, Р. І. Фінансовий аналіз комерційного банку: основи теорії, експрес-діагностика, рейтинг [Текст] : навч. посібник / Р. І. Туркало, З. І. Шибиволок. – К. : Слобожанщина, 1999. – 236 с.
9. Примостка, Л. О. Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі [Текст] : монографія / Л. О. Примостка. – К. : КНЕУ, 2002. – 316 с.
10. Ковбасюк, М. Р. Економічний аналіз діяльності комерційних банків і підприємств [Текст] / М. Р. Ковбасюк. – К. : Скарби, 2001. – 336 с.
11. Батракова, Л. Г. Экономический анализ деятельности коммерческого банка [Текст] / Л. Г. Батракова. – М. : Логос, 1998. – 344 с.
12. Черкасов, В. Е. Финансовый анализ в коммерческом банке [Текст] / В. Е. Черкасов. – М.: ИНФРА-М, 1995. - 272 с.
13. Білоусова, І. Стан і проблеми калькулювання собівартості продукції [Текст] / І. Білоусова, М. Чумаченко // Галицький економічний вісник, 2006, №2. –С.121-130.
14. Николаева С. А. Особенности учета затрат в условиях рынка: система директ-костинг: теория и практика [Текст] / С. А. Николаева. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 128 с.
15. Савицька, Г. В. Теория анализа хозяйственной деятельности [Текст] : учебное пособие / Г. В. Савицькая. – М.: ИНФРА. –М., 2006. -281 с.
16. Орлов, О. А. Маржинальная прибыль в экономических расчетах на промышленных предприятиях [Текст] / О. А. Орлов, Е. Г. Рясных. – К.: Скарби, 2003.-132с.
17. Чумаченко, М. Дослідження передумов та допущень при аналізі графіку беззбитковості [Текст] / М. Чумаченко, І. Білоусова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – №5. – С.3-10.
18. Савицька, Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст] : навч. посіб. – 3-тє вид., випр. і доп. / Г. В. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 668 с.
19. Балашов, В. Г. Технологии повышения финансового результата : практика и методы [Текст] / В. Г. Балашов, В. А. Ириков. – М. : МЦФЭР, 2009. – 672 с.

РЕЗЮМЕ

Ящук Евгений

Современные тенденции развития методики анализа финансовых результатов деятельности банковских учреждений

В статье раскрыты современные тенденции развития методики анализа финансовых результатов деятельности банковских учреждений. Систематизировано традиционные подходы к анализу прибыли за направлениями его осуществления и выделено главные этапы его проведения. Выполнено структурно-динамический анализ маржинального дохода, операционной и чистой прибыли на примере Банка А за период 2009-2011гг.

RESUME

Yaschuk Yevgeniy

Current development trends of methodology for analysis of financial performance in bank institutions

Article describes current development trends of methodology for analysis of financial performance in bank institutions. Traditional approaches for the profit analysis in regards to its realization are systematized. The main stages of its conduction are distinguished. The structural and dynamical analysis of marginal profit, operational and net profit on the example of Bank A for the period 2009-2011 are carried out.

Стаття надійшла до редакції 29.10.2012 р.